

עפ"ג 23696/06/23 - ולד דלינסקי, ע"י ניר הדרי ואלון דהאן נגד מדינת ישראל, ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

בית המשפט המחוזי בחיפה

19 יולי 2023

עפ"ג 23696-06-23 דלינסקי נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:
ד"ר רון שפירא, נשיא [אב"ד]
אברהם אליקים, סגן נשיא
אריה נאמן
המערער

ולד דלינסקי
ע"י ניר הדרי ואלון דהאן

נגד
המשיבה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

פסק דין

סגן הנשיא השופט אברהם אליקים:

לפנינו ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בחיפה (כב' סגנית הנשיאה השופטת טל תדמור- זמיר) שניתן במסגרת ת"פ 9985-06-21.

מבוא

המערער נדון לעונש כולל של 10 חודשי מאסר בפועל, שני מאסרים מותנים ופיצוי בסך של 5,000 ש"ח לכל אחד מהמתלוננים. ביצוע המאסר בפועל עוכב.

המערער שלא השלים עם משך המאסר בפועל, הגיש ערעור וביקש להפחיתו כך שניתן יהיה לבצעו בעבודות שירות, עוד ביקש לשקול הפנייתו לשירות המבחן לקבלת תסקיר עדכני.

העובדות שאינן במחלוקת

1. המערער הורשע על פי הודאתו בעובדות שני כתבי אישום (אחד מהם צורף על ידו), בראשון הורשע בעבירה של איומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן-החוק) ובשני הורשע בעבירות של תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש, עבירה לפי סעיף 368(א) לחוק ובעבירה של תקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 379 לחוק.

על פי עובדות כתב האישום הראשון, בתאריך 25.6.2020 נסע המערער בסמוך לרכבה של המתלוננת בפקק תנועה, משסבר שבכוונתה להיכנס עם רכבה לפניו, הוא גידף אותה, ירק לעבר רכבה איים עליה "תסתמי את הפה אני תכף אתן לך מכות" והשליך לכיוונה דבר מה ובדלי סיגריות.

על פי עובדות כתב האישום שצורף, ביום 18.12.20 החנה המערער את רכבו בחניית נכים. שניידר, שמתגורר בבניין והיה בן 68, אמר למערער שאסור לו לחנות בחניית הנכים ובתגובה המערער תקף אותו בכך שהצמיד את מצחו

למצחו, דחף אותו באמצעות ראשו וידיו ולאחר מספר שניות היכה באגרוף בפניו. בשלב זה יצא סירוטין, שהיה בן 71 מרכבו, העיר למערער על אופן התנהגותו כלפי חברו המבוגר ואף ניסה לצלם את רכבו של המערער בטלפון הנייד שלו. בתגובה לכך ניסה המערער לקחת מסירוטין את הטלפון הנייד שלו, סטר לו, והפיל את משקפיו ארצה. סירוטין ניסה לבעוט במערער בתגובה למעשיו, ברם המערער הצליח להתחמק. בהמשך המערער רץ לעבר סירוטין, דחף אותו, ונתן לו אגרוף שגרם לנפילתו ארצה. המערער רץ לעבר שניידר, דחף אותו והפילו על סירוטין, שעדיין שכב על הארץ. כששניידר קם, המערער דחף אותו בשנית, ירק על סירוטין, שעדיין שכב על הארץ ואז נסע המערער מהמקום. כתוצאה מהתקיפה נגרמה לסירוטין חבלה במפרק הלסת ודם ניגר מאוזנו.

קביעות בית משפט קמא

2. בית משפט קמא קבע כי כל כתב אישום מתאר אירוע נפרד, לגבי התיק הראשון נקבע מתחם עונש הולם שנע בין מאסר על תנאי ועד 8 חודשי מאסר בפועל. לגבי התיק שצורף נקבע מתחם שנע בין מספר חודשי מאסר לבין 18 חודשים מאסר בפועל. בסופו של יום נגזר על המערער העונש כאמור לעיל שכולל מרכיב של 10 חודשי מאסר בפועל. לתמיכה בקביעות אלו הפנה בית משפט קמא לפסקי דין שונים וקבע בין השאר לגבי התיק שצורף כי "העובדה כי חלק מהתקיפה בוצעה בעוד הנאשם מחזיק בידיו את בתו הפעוטה מהווה נסיבה לחומרה וכך גם העובדה כי הנאשם יכול היה לחדול ממעשיו בכמה שלבים במהלך האירוע, ברם לא עשה זאת, אלא המשיך לכלות את זעמו בשני אנשים מבוגרים, שדומה שלא יכולים היו לו".

3. עובר למתן גזר הדין הופנה המערער לשירות המבחן, אשר התרשם כי לגבי שני התיקים המערער הודה באופן חלקי, ביטא עמדות קורבניות והתקשה לבטא אמפטיה וחמלה כלפי המתלוננים. שירות המבחן העריך כי קיים סיכון בינוני להישנות עבירות דומות בעתיד, כי המערער אינו בשל להשתלב בהליך טיפולי והמליץ להטיל עליו ענישה מוחשית בדרך של מאסר בעבודות שירות לצד פיצוי למתלוננים.

4. בשל היכרות של קצינת המבחן עם אחותו של המערער, היו לו טענות נגד מקצועיות קצינת המבחן, בית המשפט קמא ביקש תגובת קצינת המבחן המחוזית ולאחר קבלת תגובתה לא מצא לנכון לבקש תסקיר משלים.

תמצית טיעוני הצדדים

5. אקדים ואבהיר ב"כ המערער בחלק מטיעוניהם העלו טענות חדשות לעניין נסיבות ביצוע העבירות בתיק שצורף, או לגבי הליך הגירושין בו נטל חלק. אין להתיר לו לעשות כן, משהודה המערער בעובדות כתב האישום שצורף, רק עובדות אלו עמדו לבחינה בפני בית משפט קמא, גם הטענה כי ב"כ המערער הציע לו שלא להודות מיידית בעובדות אותו כתב אישום אינה רלבנטית, המערער הודה והורשע בהתאם להודאתו ולא ניתן במסגרת ערעור בשל אכזבתו מהעונש להעלות נסיבות חדשות, יודגש המערער לא ביקש לחזור בו מהודאתו.

6. ב"כ המערער סבורים כי מתחם הענישה שנקבע מחמיר יתר על המידה, עובדה שהביאה לטענתם להחמרה בעונשו וזאת בניגוד למדיניות הענישה הנהוגה. עוד הדגישו כי לא נחשפו בפני בית משפט קמא נסיבותיו האישיות המלאות, הן בשל ההטיה שנבעה מדרך טיפולה של קצינת המבחן בעת הכנת התסקיר והן משום שהם לא העלו בפני בית משפט קמא את נסיבותיו האישיות לרבות הליכי גירושין וקבלה למשמורת משותפת של בתו בת השנתיים. לטענתם הפגיעה בזקן לא הייתה חמורה וכי כניסת המערער למאסר עלולה לגרום לו לאבד את המשמורת על בתו.

לטענתם המערער נעדר עבר פלילי, אביו נפטר לפני יותר מעשור, אמו חלתה והמערער היה לצדה וטיפל בה לאורך כל התקופה. לטענתו לו היה נערך לו תסקיר משלים עם קצינת מבחן אחרת, ההמלצה הייתה שונה. עוד הוסיפו כי מאסרו נוגד את עקרון ההלימה והפנו לדו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים.

7. ב"כ המשיבה ביקשה לדחות את הערעור, הצביעה על התנהגות המערער שהוא מעלה טענות נגד

המתלוננים, נגד קצינת המבחן מבלי שהוא מפנים את חומרת מעשיו. היא הפנתה להתנהגות האלימה בכביש, ולאחר מכן כלפי שני המתלוננים המבוגרים לגביהם הוא פעל בסדרה של פעולות אלימות, לטענתה לפי מדיניות הענישה הנוהגת אין מקום לקבל הערעור. לתמיכה בטענותיה הפנתה לפסק דין של בית המשפט העליון בעניין האלימות בדרכים.

דין

8. בטרם אבחן טענות הצדדים אזכיר כי ערכאת הערעור אינה גוזרת מחדש את עונשו של נאשם אלא בוחנת את סבירות העונש שגזרה הערכאה הדיונית וכפי שקבעה כב' הנשיאה השופטת חיות בע"פ 2729/22 **שטרית נגד מדינת ישראל** (3.5.2023):

"ערכאת הערעור תיטה שלא להתערב בגזרי דין שניתנו בערכאה הדיונית, מלבד מקרים חריגים שבהם נפלה בגזר הדין טעות מהותית או שהעונש שנגזר חורג באופן ממשי מרמת הענישה הנוהגת או הראויה".

9. לטעמי העונש במקרה זה סביר והולם את התנהגותו האלימה של המערער, אלימות שאינה מעידה של רגע. בשני מקרים שונים בפער זמנים של חצי שנה נהג המערער בצורה אלימה.

התיק שצורף כלל התנהגות אלימה נגד שני מתלוננים בגיל מתקדם, האחד בן 68 והשני בן 71, לא במקרה תוקן חוק העונשין והוסף סעיף עבירה מיוחד שעניינו "תקיפת זקן הגורמת חבלה של ממש" - עבירה לפי סעיף 368(א) לחוק שהעונש המרבי הקבוע בגינה עומד על 5 שנות מאסר ואפנה לעניין מדיניות הענישה בעבירה זו לע"פ 6258/18 **קפקוב נגד מדינת ישראל** (24.1.2019), באותו מקרה נדון המערער ל-10 חודשי מאסר בפועל בגין תקיפת זקנה והדחה בעדות, לזקנה לא נגרמה חבלה של ממש כמו במקרה שלפנינו, ערעורו נדחה וכך קבע כב' השופט עמית:

"נזכיר כי המחוקק ייחס חומרה מיוחדת לעבירות של תקיפת זקן, ובסעיף 368(ד) נקבע: "הורשע אדם בעבירה לפי סעיף זה, יוטל עליו עונש מאסר, שלא יהיה, בהעדר טעמים מיוחדים שיירשמו, כולו על-תנאי... שירות המבחן התרשם כי הוא "אינו מכיר בפגיעה שהסב למתלוננת, למצוקתה ולסבלה"... ועל רקע נסיבותיו האישיות הוחלט להימנע מהמלצה טיפולית".

10. הסנגור בטיעונו מיזער שלא בצדק את הפגיעה שנפגע סירוטין, אזכיר כי המערער הודה בכתב האישום שמתאר גרימת חבלה של ממש, חבלה שהתבטאה בדם שניגר מאוזנו של סירוטין וחבלה למפרק. עיון בת/1 שהוגש במסגרת הטיעונים לעונש מראה כפי שצוין גם בגזר הדין, כי הוא נמצא במצב חרדתי, לא ישן בלילות בעקבות התקיפה יומיים לפני כן.

11. זה השלב להפנות לתסקיר שהוכן בעניינו של המערער, גם במקרה זה כמו בעניין קפקוב נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית, הוא התרשם כי קיים סיכון בינוני להישנות עבירות דומות בעתידו וכי בקשר לתיק שצורף המערער לקח אחריות חלקית והשליך האחריות על המתלוננים, הוא לא הרגיש כלפיהם אמפטיה וחמלה למרות גילם. בתיק השני הוא ביטא קורבנות ותוקפנות, הוא השליך את האשמה על נפגעת העבירה באירוע שארע בכביש, הוא התקשה לבטא אמפטיה וחמלה כלפיה והתמקד בעוול שנגרם לו לטענתו כתוצאה ממעשיה. עוד צוין כי שירות המבחן ביקש לבחון דפוסי התמכרותו של המערער, אלא שהוא סרב לאפשר לבצע בדיקות שתן.

אין מחלוקת כי קצינת המבחן הכירה את אחותו של המערער במסגרת עבודה משותפת כעובדות סוציאליות. אך בדיקת טענות המערער על ידי קצינת המבחן המחוזית (ראו תגובתה מיום 14.11.2022) הראתה כי לא נפל פגם כלשהו בדרך פעולתה של קצינת המבחן שערכה את התסקיר ולא היה מקום לערוך תסקיר נוסף על ידי אחר. לגבי ההיכרות בין קצינת המבחן לאחותו של המערער, הראתה הבדיקה כי ההיכרות הייתה במסגרת עבודה משותפת בלשכת הרווחה "שלא כללה מידע פורמלי או אחר על מי מבני משפחתה" של האחות "לרבות הנאשם". עוד נבחנו דברי המערער לעניין לקיחת אחריות מעבר להודאה בסעיפי האישום, והסתבר משיחה עם המערער

כמתואר בתסקיר כי למערער קושי להתבונן בדפוסי התנהגותו ולכן אינו בשל להשתלב בהליכים טיפולים, וכי סירובו לשתף פעולה בבדיקות שתן לאיתור שימוש בסמים מהווה אינדיקציה להעדר מוטיבציה לקחת חלק בהליך שיקומי.

12. אשר למדיניות הענישה כשמדובר באלימות בין משתמשי הדרך הפנתה ב"כ המשיבה ובצדק להחלטת כב' השופט אלרון ברע"פ 3802/23 **הדר נגד מדינת ישראל** (18.5.2023) בו נקבע כך:

"בית משפט זה שב ומדגיש חדשות לבקרים את חומרתן של עבירות האלימות, אשר נדרשת בהן מדיניות ענישה ממשית שיש בה כדי להעביר מסר ברור בדבר החומרה הטמונה בהן....בפרט ביחס לעבירות "אלימות בדרכים", בעבר ציינתי כי: "התופעה המתפשטת כנגד רע במחוזותינו, של נקיטת אלימות מצד נהגים בכביש כלפי נהגים אחרים היא פסולה מכל וכל, וראוי להחמיר בעונשם של הנוקטים באלימות מסוג זה" (רע"פ 5662/18 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקה 10 (2.8.2018))."

13. לסיכום, עונש של מאסר בן 10 חודשים בפועל, בגין מעשים אלימים של המערער כמתואר לעיל, אינו חורג מרמת הענישה הראויה, גם בהתחשב בלקיחת האחראיות ובנסיבותיו האישיות של המערער. יש להעדיף במקרה זה את עקרון ההלימה, לצד הרתעת המערער לגביו נקבע כי קיים סיכון בינוני להישנות עבירות דומות בעתיד מצדו.

לאור האמור לעיל אציע לחבריי לדחות הערעור.

א. אליקים, סגן נשיא

השופט רון שפירא, נשיא [אב"ד]:

אני מצטרף לתוצאה אליה הגיע חברי, סגן הנשיא אליקים. הגם שיתכן שלו אני בערכאה הדיונית הייתי שוקל עונש אחר של מאסר קצר במקצת והוספת פיצוי משמעותי לנפגעי העבירה, הרי שאין זו עילה להתערב בגזר הדין. כפי שציין חברי, העילות להתערבות בגזרי דין מצומצמות. לא די בכך שערכאת הערעור סבורה שניתן לגזור את הדין אחרת, עליה להשתכנע שגזר הדין שניתן ע"י הערכאה הדיונית חורג, חריגה קיצונית, לקולה או לחומרה, או שבית המשפט קמא התעלם מנתון חיוני או שקל שיקול מוטעה, כדי שתקום עילה להתערב במידת העונש. ואין זה המקרה שבפנינו.

בית משפט קמא שקל את השיקולים הנדרשים לעניין. פסק דינו אינו חורג חריגה קיצונית מהענישה הראויה והמקובלת. בנסיבות אלו לא מצאתי מקום להתערב בהכרעתו, וזאת גם אם יתכן שלו אני בערכאה הדיונית הייתי פוסק אחרת.

אשר על כן דינו של הערעור להידחות.

ר. שפירא, נשיא

[אב"ד]

השופט אריה נאמן:

אני מסכים לחוות הדעת של חבריי, הנשיא רון שפירא וסגן הנשיא אליקים.

א. נאמן, שופט

הוחלט פה אחד לדחות את הערעור.

המערער יתייצב למאסרו בבית סוהר ימ"ר קישון ביום 20.8.23 עד השעה 10:00, או על פי החלטת שב"ס, כשברשותו תעודת זהות או דרכון. עליו לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון

ומיון של שב"ס: רכזת מיון מוקדם 074-7831077 או רשמת מאסרים נדחים 074-7831078. ולהתעדכן באתר האינטרנט של שב"ס, ברשימת הציוד הראשוני שניתן להביא בעת ההתייצבות.

במידה ולא הוצא נגד המערער צו עיכוב יציאה מהארץ הוא יצוא כעת והצו יבוטל מיד עם תחילת הנשיאה במאסר.

ניתן היום, א' אב תשפ"ג, 19 יולי 2023, במעמד הצדדים.

ר. שפירא, נשיא
[אב"ד]

א. אליקים, סגן נשיא

א. נאמן, שופט